

ส่วนที่ 2

หลักเกณฑ์วิธีการอุทธรณ์และการคัดค้าน

ข้อ 118 การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ 119 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้ผู้ทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริง และเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อ และที่อยู่ของผู้ทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้ทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่น หรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลโดยตรง ภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ 120 เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจ หรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน หรือของผู้สอบสวน ได้ ส่วนการขอตรวจ หรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคลพยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษตามข้อ 23 วรรคสาม หรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของพนักงานส่วนตำบล ตลอดจนเหตุผล และความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ 121 ผู้ทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้ทธรณ์ถูกลงโทษ

(2) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้ทธรณ์ถูกลงโทษ

(3) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ทธรณ์

(4) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดากับผู้กล่าวหา หรือผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ

การคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุ หรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่งอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการ พนักงานส่วนตำบลผู้นั้น จะขอลอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี มิได้ขอลอนตัวให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่า ข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นทราบ และมีให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้น เว้นแต่ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่า การให้ผู้ถูกคัดค้าน ผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่าเพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาต ให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

ข้อ 122 เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ลงโทษเป็นวันทราบคำสั่ง

ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ และมีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ ทราบ กับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ แล้วทำบันทึกลง วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และ ลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบคำสั่ง

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ รับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่ง สำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษซึ่งปรากฏตามหลัก ฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้ตองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูก ลงโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมา เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่า ผู้ถูกลงโทษได้ รับเอกสารดังกล่าว หรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ และ วัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้ทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ 123 การอุทธรณ์ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนาบริบ รongถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกนามจังหวัด และยื่นที่ศาลากลางจังหวัด

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านประธานกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลก็ได้ และให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นดำเนินการตามข้อ 127

ในกรณีที่มิผู้นำหนังสืออุทธรณ์มาขึ้นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือ ประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐาน ในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่ รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ขึ้นทางออกใบรับฝากเป็น หลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ขึ้นทางประทับตรารับที่ของหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

เมื่อได้ยื่น หรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

การร้องต่อคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ตามข้อ 115 วรรคสอง ให้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล หรือเลขานุการคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ และยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล

ข้อ 124 อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ 119 และข้อ 123 และยื่นหรือส่งภายในกำหนดเวลาตามข้อ 113

ในกรณีที่มิมีปัญหาว่าอุทธรณ์รายใด เป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์พิจารณาแล้วเสนอความเห็นให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติไม่รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้พิจารณา ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แจ้งมตินั้นให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใดแล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีมติให้รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้พิจารณา ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์พิจารณาและทำความเข้าใจเสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ เพื่อมีมติต่อไป

ข้อ 125 ผู้อุทธรณ์จะขอลอนอุทธรณ์ก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ทำความเข้าใจ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เมื่อได้ลอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ 126 ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดนั้น

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น หลังจากที่ได้ยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเจ้าสังกัดเดิมยังมีได้มีมติตามข้อ 130 ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์ และเอกสารหลักฐานตาม ข้อ 129 ไปให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดนั้น เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น หลังจากที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเจ้าสังกัดเดิมได้มีมติตามข้อ 130 แล้ว แต่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสังกัดเดิม ยังมีได้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์ และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งมติที่ได้มีไปแล้ว และรายงานการประชุมคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ไปให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาคนใหม่เป็นผู้สั่งหรือปฏิบัติตามข้อ 132

ข้อ 127 ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสืออุทธรณ์ที่ได้ยื่น หรือส่งตามข้อ 123 วรคตอง ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จัดส่งหนังสืออุทธรณ์ ดังกล่าวพร้อมทั้งสำเนาหลักฐานการรับทราบ: ส่งลงโทษของผู้อุทธรณ์ ส่วนงานการสืบสวน หรือการพิจารณาใน เบื้องต้นตามข้อ 20 และสำนวนการดำเนินการทางวินัยตามข้อ 23 พร้อมทั้งคำชี้แจงของประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลผู้ส่งลงโทษแล้วแต่กรณี (ถ้ามี) ไปยังประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในเจ็ด วันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไป สังกัดได้รับหนังสืออุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในสามวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ข้อ 128 การนับระยะเวลาตามหมวดนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวัน เริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสุดท้าย ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการ ใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ส่วนที่ 3

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตักเงินเดือน ถดชั้นเงินเดือน

ข้อ 129 การพิจารณาอุทธรณ์ตาม ข้อ 114 ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาจากสำนวนการสืบสวน หรือการพิจารณาในเบื้องต้นตาม ข้อ 20 และ สำนวนการดำเนินการทางวินัยตามข้อ 23 และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น ของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือ บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแสดงการณ์ด้วยวาจา หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า การแสดงการณ์ด้วยวาจา ไม่จำเป็นแก่การ พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้ส่งการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแสดงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งลงโทษ หรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลง หรือมอบ หมายเป็นหนังสือให้พนักงานส่วนตำบลหรือกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมา แถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ ดังกล่าว ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งลงโทษ หรือเพิ่มโทษ หรือผู้แทนเข้าฟังคำ แถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบล เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้อง และเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีมติแจ้งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ สอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น

ข้อ 130 เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามข้อ 114 แล้ว

- (1) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้อง และเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์
- (2) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้ กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษ หรืออัตราโทษที่ หนักขึ้น
- (3) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้ กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษ หรืออัตราโทษที่เบาลง
- (4) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้ กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติให้สั่งงดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้
- (5) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังหึงไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ
- (6) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม
- (7) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควร กล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ 23 วรรคสี่ ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามที่กำหนดใน ส่วนที่ 2 ของหมวด 2 หรือเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการดำเนินการทางวินัยตามข้อ 23 และ ส่วนที่ 3 ของหมวด 2 แล้ว ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามข้อ 70 หรือปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้ บังคับแล้วแต่กรณี
- (8) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม โดยเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่สมควร แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือให้ออกจากราชการตามข้อ 85 (4) ข้อ 86 หรือข้อ 87 ให้นำ (7) มาใช้บังคับ โดยอนุโลม
- (9) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการ โดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และ มี ความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการ ได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้ถูกรณไม่เป็นที่เหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (2) หรือ (8) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะมีมติตาม (7) มิได้ด้วย

ในกรณีที่มีผู้ลงโทษทางวินัยในความคิดที่ได้กระทำร่วมกัน และ เป็นความคิดในเรื่องเดียวกันโดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่ง ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และ ผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้ถูกรณ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้ถูกรณแล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้ถูกรณด้วย

ข้อ 131 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ 130 (7) หรือ (8) เมื่อคณะกรรมการสอบสวน ได้สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อพิจารณามีมติตามข้อ 130 ต่อไป

ข้อ 132 เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ได้มีมติตามข้อ 130 แล้ว ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผู้ถูกรณสังกัดตั้งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำให้ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น จะให้มีการรับรองรายงานการประชุมก่อนก็ได้ และเมื่อได้ตั้งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ถูกรณทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ 133 ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งตามข้อ 132 แล้ว ผู้ถูกรณจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีผู้ถูกรณเห็นว่า คำสั่งของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตั้งตามมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป ผู้ถูกรณอาจใช้สิทธิตามข้อ 115 วรรคสองได้

ส่วนที่ 4

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไล่ออก ปลดออกจากราชการ

ข้อ 134 การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตามข้อ 115 ให้นำข้อ 129 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ข้อ 130 และข้อ 132 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 135 กรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งตามข้อ 134 ผู้ถูกรณจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีผู้ถูกรณเห็นว่า คำสั่งของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตั้งตามมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป ผู้ถูกรณอาจใช้สิทธิตามข้อ 115 วรรคสองได้

หมวด 5

สิทธิการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์

ส่วนที่ 1

สิทธิการร้องทุกข์

ข้อ 136 พนักงานส่วนตำบลผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามหมวด 3 ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน ส่วนที่ 2 ของหมวดนี้

ข้อ 137 ภายใต้บังคับข้อ 136 พนักงานส่วนตำบลผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตน โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในหมวดนี้ ผู้นั้นอาจปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุ หรืออาจร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดในส่วนที่ 3 หรือส่วนที่ 4 ของหมวดนี้ เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มิสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด 4 ซึ่งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนด

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ส่วนที่ 2

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ

ข้อ 138 พนักงานส่วนตำบลผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามหมวด 3 ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำข้อ 113 วรรคสอง ข้อ 115 และข้อ 116 ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4 ของหมวด 4 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ 3

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้อง
หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อ 139 การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ในกรณีที่พนักงานส่วนตำบลเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อคนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อคนให้ถูกต้องตามกฎหมายตามข้อ 137 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ 140 เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีกรณีเป็นปัญหาระหว่างกันควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจ ฉะนั้น เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีปัญหาเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อคนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อคนให้ถูกต้องตามกฎหมาย และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาส และรับฟัง หรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้ว ไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามข้อ 141 การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตามข้อนี้ ให้นำข้อ 115 และข้อ 116 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 141 การร้องทุกข์ ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่น หรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้ และ ให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ 142 หนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อ และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริง และปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อคนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อคนให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร และความประสงค์ของร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแสดงการณ์ด้วยวาจา ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ข้อ 143 ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (2) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์
- (3) มีสาเหตุ โกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

(4) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงาน เน้นส่วนคำบลผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริง ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนคำบลแล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นจะขอลอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้าผู้ถูกคัดค้านผู้นั้น มิได้ขอลอนตัวให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนคำบลพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นทราบ และมีให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น เว้นแต่ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนคำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าควรให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริง และเป็นธรรม จะอนุญาตให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้

ข้อ 144 เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาเรื่องร้องทุกข์

(1) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกตั้งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าผู้ถูกตั้งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกตั้งทราบกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกตั้ง แล้วทำบันทึกลง วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกตั้งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกตั้ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกตั้งซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกตั้งเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกตั้งลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งส่งคืนกลับมา เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกตั้งได้รับเอกสารดังกล่าว หรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังมิได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกตั้งลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกตั้งได้ทราบคำสั่งแล้ว

(2) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือวันที่มีหลักฐานอื่นอันว่า ผู้ร้องทุกข์รับทราบ หรือควรได้ทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(3) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ โดยไม่ถูกต้อง หรือ ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อผู้ร้องทุกข์ โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ 145 การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกนามจังหวัด และยื่นที่ศาลากลางจังหวัดนั้น ผู้ร้องทุกข์จะยื่น หรือส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับผ่านคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ และให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการตามข้อ 147 วรรคสอง

ในกรณีที่ผู้นำหนังสือร้องทุกข์มาขึ้นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี จะเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ข้อ 146 ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นให้เป็นอันระงับ

ข้อ 147 เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ 145 วรรคหนึ่ง ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ มีหนังสือแจ้ง พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และคำชี้แจงของคน (ถ้ามี) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่น หรือส่งตามข้อ 145 วรรคสอง ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ข้อ 148 การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาจากเรื่องราวการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ ของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือ

ขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ชำรราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแสดงการณ์ด้วยวาจา หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่า การแสดงการณ์ด้วยวาจา ไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะให้งดการแสดงการณ์ด้วยวาจาเสียก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแสดงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแสดงแก้ก็ให้มาแสดง หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้พนักงานส่วนตำบล หรือกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแสดงแก้ด้วยวาจา ต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแสดงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือ ผู้แทนเข้าฟังคำแสดงการณ์ด้วยวาจาของผู้ร้องทุกข์ได้

ข้อ 149 ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานตามข้อ 147 แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาคตามวรรคหนึ่งแล้วการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำการพิจารณาแล้วเสร็จ โดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุมด้วย และให้ตั้งสำเนารายงานการประชุมดังกล่าว ไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลภายในห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดขยายเวลาคตามวรรคหนึ่ง เพื่อที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจะได้ให้ข้อคิดเห็นหรือให้คำปรึกษาให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ 150 เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ 140 วรรคสองแล้ว

(1) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือ ไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(2) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือ ไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้แก้ไข โดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น หรือ ให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(3) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือ ไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไข หรือ ให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย